

Кулик Іванна

Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника

НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНА ПРАКТИКА В ОПІКУНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

У статті автор розкриває можливості навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах у здійсненні опіки над дітьми різного віку.

In the article an author exposes possibilities of educational-acquainting practice in guardian's establishments in feasible burns above children different age.

Навчально-ознайомлювальна практика в опікунських закладах є одним з початкових етапів у системі практичної підготовки майбутніх фахівців, первинною ланкою оволодіння професійними знаннями, формування умінь і навичок. Саме в цей період закладається фундамент досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, особистісних якостей соціального педагога, ставлення до професії, які отримають розвиток на наступних етапах практики.

Аналіз наукових досліджень з проблем професійної підготовки соціальних педагогів (О.Безпалько, І.Зверева, А. Капська, Г.Лактіонова, Л. Міщик, О. Пенішкевич, В. Поліщук та ін.), практичної підготовки майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери (Ю. Галагузова, Г. Сорвачева, З. Фалинська, Т. Равлюк та ін.) свідчать про актуальність проблеми підготовки майбутніх соціальних педагогів до опікунської діяльності.

З огляду на вищезазначене, метою нашої статті є розкриття можливостей навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах у здійсненні опіки над дітьми різного віку.

За навчальним планом навчально-ознайомлювальна практика в опікунських закладах студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника проводиться у IV навчальному семестрі (4 кредити / 144 години).

Основними базами навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах є: Міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; Обласний центр соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді; Івано-Франківська обласна школа-інтернат для дітей-сиріт і дітей, які залишилися без піклування батьків; Івано-Франківська загальноосвітня школа-інтернат №1 з поглибленим вивченням правознавства, фізичної культури та трудового навчання; Притулок для дітей служби у справах дітей Івано-Франківської обласної державної адміністрації; Благодійний фонд «Карітас Івано-Франківськ УКГЦ»; Благодійна організація «Містечко милосердя Святого Миколая»; Служба у справах дітей виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради.

Метою навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах є формування у студентів первинного уявлення про соціально-педагогічну діяльність; ознайомлення з сучасним станом соціально-педагогічної роботи, організаційною структурою системи соціального захисту населення України, змістом, формами й методами діяльності різнопрофільних соціальних служб (установ, організацій); формуванні вмінь спілкування з учнями, вихователями, вчителями, психологами, соціальними педагогами, соціальними працівниками.

Відповідно до мети основними завданнями навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах визначено: ознайомлення з організаційною структурою системи соціального захисту населення України, змістом, формами й методами діяльності різнопрофільних соціальних служб (установ, організацій), контингентом їхніх клієнтів, співпрацею зі службами-партнерами; вивчення законодавчо-

правових актів, нормативних документів, що регулюють діяльність закладів та їхніх фахівців; вивчення змісту, основних напрямів діяльності, професійних обов'язків соціального педагога (соціального працівника); формування вмінь оформляти службову документацію, матеріали для звіту (щоденник практики, звіт), презентувати результати практики на підсумковій конференції; формування професійно значущих особистісних якостей майбутнього соціального педагога; розвиток творчого потенціалу студентів.

Навчально-ознайомлювальна практика в опікунських закладах сприяє розвитку творчого потенціалу майбутніх соціальних педагогів, забезпечує формування професійних компетенцій. Студенти повинні знати: організаційну структуру системи соціального захисту населення України; зміст, форми й методи діяльності різнопрофільних соціальних служб (установ, організацій), законодавчо-правові акти, нормативні документи, що регулюють їхню діяльність, контингент клієнтів, особливості співпраці зі службами-партнерами; зміст, основні напрями діяльності, професійні обов'язки соціального педагога (соціального працівника).

Студенти повинні вміти: планувати свою діяльність відповідно до завдань і змісту практики; спостерігати, аналізувати й фіксувати зміст, форми й методи діяльності різних типів соціально-педагогічних та соціальних закладів і служб, конкретного фахівця; згідно з вимогами оформляти документи для звіту (щоденник практики, звіт); презентувати результати практики на підсумковій конференції.

Для звіту про проходження навчально-ознайомлювальної практика в опікунських закладах студенти готують наступні документи: письмовий звіт про результати проходження навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах; щоденник практики; законодавчо-правові акти, нормативні документи, що регулюють діяльність закладів; наочні матеріали для презентації результатів практики на підсумковій конференції; проспект соціально-педагогічної роботи з неповнолітнім та характеристика на нього;

аналіз виховного заходу, який відвідав студент; результати опрацьованої методики «Соціометрія: дослідження міжособистісних відносин в групі».

Оцінка результатів навчально-ознайомлювальної практики в опікунських закладах здійснюється відповідно до вимог Європейської кредитно-модульної системи:

Підсумкова (загальна) оцінка є сумою балів поточних результатів діяльності студентів (змістовий модуль 1 – 5 балів, змістовий модуль 2 – 65 балів, ІНДЗ – 30 балів), результату захисту практики на підсумковій конференції, тестування (модуль-контроль – 30 балів).

Отже, практична підготовка соціальних педагогів в умовах навчально-ознайомлювальної практики потребує створення сприятливих організаційно-педагогічних умов: цільової спрямованості соціально-педагогічної практики на забезпечення розвитку творчого потенціалу майбутніх соціальних педагогів; організації та проведення самостійної і науково-дослідницької роботи студентів.

Література

1. Ларіонова Н. Організація навчальних практик студентів курсу спеціальностей «Соціальна педагогіка», «Соціальна робота» // Соціальна робота соціальна педагогіка. - 2005. - № 1. - С. 64-70.
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України 8 квітня 1993 року № 93 змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти №351 (0351281 20.12.94) // Інформ. Зб. Міністерства освіти України. – 1993. - № 17-18. – С. 16-30.
3. Програма ознайомлювальної соціально-педагогічної практики: метод. рекомендації / укл. Т.А. Алексєєнко, Т.А. Равлюк. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 28 с.